

ROLUL IMPOZITELOR ÎN ECONOMIA MODERNĂ

Carolina JEREGHI,

studentă, anul III, Facultatea de Științe Economice, Universitatea de Stat din Moldova
CZU: 336.22

E-mail: jereghicarolina8@gmail.com

În contextul actual al unei economii tot mai globalizate și digitalizate, fiscalitatea reprezintă un instrument esențial pentru buna funcționare a statului, asigurând atât finanțarea serviciilor publice fundamentale, cât și echilibrul social și economic.

Sistemul de impozite reprezintă un sistem vast, fapt care determină analiza acestuia din perspectiva conținutului și a formei în care se aplică, din acest motiv se menționează că impozitele pot fi clasificate în primul rând în două mari categorii: impozitele directe și impozitele indirecte.

Serviciul Fiscal de Stat reprezintă instituția publică principală ce are responsabilitatea de a administra veniturile fiscale ale statului, fiind mandatată prin lege să gestioneze colectarea taxelor, impozitelor și a altor contribuții obligatorii. Organele fiscale exercită verificări în ceea ce privește persoanele fizice, care au obligația de a completa și depune declarațiile impunerii la administrația fiscală. Activitățile de verificare în acest caz au ca menire confirmarea acurateței și corectitudinii datelor prezentate. Persoanele fizice, sunt categoria de contribuabili pentru care are loc menținerea unei evidențe nominale, în care sunt înregistrate totalitățile sumelor datorate și achitățile efectuate.

Serviciul Fiscal și-a canalizat eforturile spre digitalizarea proceselor prin extinderea și optimizarea serviciilor electronice. Acestea facilitează comunicarea cu contribuabilii, permit gestionarea eficientă a datelor transmise de aceștia și totodată asigură o transparență și continuitate în relația instituțională[3, pag 14].

Tabelul 1

Evoluția relativă a veniturilor fiscale din principalele impozite
din Republica Moldova în perioada 2021–2023 (%)

Indicatori:	2021	2022	2023	Abaterea relativă (2022-2021) %	Abaterea relativă (2023-2022) %	Abaterea relativă (2023-2021) %
Venituri	77.373,0	91.505,4	102.299,2	18,26	11,80	32,22
Impozite și taxe	49.388,8	57.524,2	63.006,1	16,47	9,52	27,57
Impozite pe venit	11.143,1	14.725,9	16.654,5	32,15	13,10	49,46

Impozite pe proprietate	750,2	755,3	793,5	0,68	5,06	5,77
Taxa pe valoare adăugată, total	25.508,8	29.056,7	30.209,3	13,91	3,97	18,43
Accize, total	7.608,3	8.012,5	10.138,1	5,31	26,53	33,25

Sursa: elaborat de autor în baza și sursei [5,6,7]

În perioada 2021–2023, veniturile bugetului public național al Republicii Moldova au înregistrat o creștere semnificativă, de peste 32%, datorată în principal inflației și intensificării activității economice. Veniturile din impozite și taxe au crescut cu peste 27%, evidențiind eficiența colectării fiscale. Impozitul pe venit a avut cea mai accentuată dinamică, urmat de TVA și accize. În schimb, impozitele pe proprietate au cunoscut o creștere modestă, indicând un potențial fiscal insuficient exploatat. Tendința generală a fost de consolidare a bazei fiscale, cu accent pe venituri salariale și consum.

Consolidarea încrederii în sistemul fiscal stimulează conformarea voluntară și susține dezvoltarea durabilă. Compararea veniturilor planificate și încasate în 2023 reflectă eficiența reală a colectării fiscale. Diferențele evidențiază disfuncții în prognoză, administrare și comportamentul contribuabililor.

Tabelul 2

Analiza comparativă a veniturilor planificate și efectiv colectate din impozite în Republica Moldova în anul 2023

Indicatori	Planificat	Executat	Executat față de precizat, %
Impozite pe venit	15.184,2	16.654,5	109,7
Impozit pe venitul persoanelor fizice	6.812,7	7.232,8	106,2
Impozit pe venitul persoanelor juridice	8.371,5	9.421,7	112,5
Impozite pe proprietate	795,7	793,5	99,7
Taxa pe valoare adăugată, total	31.743,5	30.209,3	95,2
Accize, total	9.324,3	10.138,1	108,7
Taxe vamale și alte taxe de import	2.085,8	1.987,2	95,3

Sursa: elaborat de autor în baza sursei [5,6,7]

Comparația dintre veniturile fiscale planificate și cele efectiv încasate în 2023 reflectă capacitatea reală a sistemului fiscal din Republica Moldova de a transforma estimările bugetare în venituri concrete. Depășirile la impozitul pe venit și accize in-

dică o activitate economică intensificată și o conformare fiscală crescută. În schimb, colectările sub așteptări la TVA și taxe vamale semnalează scăderi de consum, întârzieri de plată sau diminuarea importurilor.

Concluzii:

În lumina aspectelor teoretice și a datelor analizate pe parcursul acestei lucrări științifice se evidențiază rolul esențial pe care impozitele îl joacă în echilibrul economic și social al unui stat modern. Analiza efectuată, evidențiază dependența Republicii Moldova de impozitele indirecte, ceea ce sugerează necesitatea unei reforme pentru diversificarea surselor fiscale. Totodată, se remarcă atât eforturile de modernizare ale autorităților fiscale, cât și provocările persistente legate de evaziunea fiscală. Impozitele bine gestionate pot stimula investițiile, reduce economia informală și susține echitatea socială. Experiențele internaționale arată că transparența și digitalizarea consolidează încrederea publică în sistemul fiscal.

Referințe:

1. Vlad Vlaicu Unele Aspecte legate de apariția și evoluția istorică a impozitelor și taxelor. 38 p.
2. MARIANA-CRISTINA CIOPONEA. *FINANȚE PUBLICE ȘI TEORIE FISCALĂ*. București: Editura Fundației România de Măine, 2007, 287 p.
3. Manualul privind deservirea contribuabililor, ajustat prin Ordinul SFS nr.631 din 30.12.2024, pag 14 https://monitorul.fisc.md/upload/userfiles/files/manualul-privind-deservirea-contrib-6836bb0edc7bf6_88426376.pdf ;
4. Ghidul contribuabilului începător – aspecte fiscale, Anul 2022 https://monitorul.fisc.md/upload/old_files/ghidul-contribuabilului-incepatorp-6241be92c658d.pdf ;
5. Raport privind executarea BPN 2021 <https://mf.gov.md/ro/content/raport-privind-executarea-bugetului-public-na%C8%9Bional-%C3%AEn-anul-2021>
6. Raport privind executarea BPN 2022 <https://mf.gov.md/ro/content/raport-privind-executarea-bugetului-public-na%C8%9Bional-%C3%AEn-anul-2022>
7. Raport privind executarea BPN 2023 <https://mf.gov.md/ro/content/raport-privind-executarea-bugetului-public-na%C8%9Bional-%C3%AEn-anul-2023>
8. Site-ul oficial al Ministerului finanțelor Republicii Moldova <https://mf.gov.md/ro>, accesat la 2.05.2024;

Recomandat

Galina ULIAN, dr. hab., prof. univ.